

Spis treści

Wprowadzenie	9
1. Przyczyny i następstwa kryzysu walutowego (Andrzej Sławiński)	11
1.1. Ataki spekulacyjne	12
1.2. Modele kryzysów walutowych	15
1.2.1. Kryzysy pierwszej generacji	16
1.2.2. Kryzysy drugiej generacji	17
1.2.3. Modele eklektyczne	19
1.3. Nadmierna ekspansja jako przyczyna kryzysów walutowych w krajach wschodzących	22
1.3.1. Narastanie deficytu bilansu płatniczego	22
1.3.2. Przekształcanie się kryzysu walutowego w kryzys bankowy	26
2. Meksyk (Urszula Żuławska)	31
2.1. Stabilizacja i otwieranie gospodarki na wymianę	31
2.2. Zmiany w polityce kursowej i liberalizacja obrotów dewizowych ..	35
2.3. Przesłanki narastania kryzysu	38
2.3.1. Sytuacja w bilansie płatniczym	38
2.3.2. Boom kredytowy	40
2.3.3. Wydarzenia poprzedzające kryzys walutowy	40
2.4. Wybuch i przebieg kryzysu walutowego	42
2.5. Kryzys bankowy	44
2.5. Podsumowanie	47
3. Argentyna (Andrzej Sławiński)	49
3.1. Izba walutowa	49
3.1.1. Mechanizm izby walutowej	49

3.1.2.	Zagrożenia związane ze stosowaniem izby walutowej	50
3.2.	Okoliczności wprowadzenia izby walutowej w Argentynie	52
3.2.1.	Wygaszenie hiperinflacji	52
3.2.2.	Reforma sektora publicznego	54
3.2.3.	Reforma sektora bankowego	55
3.3.	Szoki zewnętrzne	57
3.3.1.	Kryzys walutowy w następstwie „efektu tequili”	58
3.3.2.	Próby zapewnienia dostępu do zewnętrznych źródeł uzupełniania rezerw	60
3.3.3.	Konsekwencje dewaluacji brazylijskiego reala	63
3.4.	Podsumowanie	67
4.	Czechy (Witold Malecki)	71
4.1.	Transformacja gospodarcza	71
4.1.1.	Liberalizacja gospodarki i rynków finansowych	71
4.1.2.	Polityka stabilizacyjna	76
4.1.3.	Efekty reform gospodarczych	78
4.2.	Przyczyny pogarszania się sytuacji w bilansie płatniczym	83
4.2.1.	Narastanie deficytu w obrotach bieżących	83
4.2.2.	Napływ kapitału a deficyt w obrotach bieżących	87
4.2.3.	Próby przywrócenia równowagi w bilansie płatniczym	89
4.3.	Bezpośrednie przyczyny, przebieg i skutki kryzysu walutowego	91
4.3.1.	Załamanie się zaufania inwestorów do skuteczności działań czeskich władz monetarnych	91
4.3.2.	Przebieg kryzysu walutowego	92
4.3.3.	Następstwa kryzysu	94
4.4.	Zmiany w polityce gospodarczej	98
4.4.1.	Zmiany w polityce pieniężnej i kursowej	98
4.4.2.	Zmiany w polityce fiskalnej	99
4.4.3.	Kontynuacja reform strukturalnych	100
4.5.	Podsumowanie	102
5.	Korea Południowa (Witold Malecki)	105
5.1.	Otwieranie gospodarki na wymianę	105
5.1.1.	Stopniowe liberalizowanie systemu finansowego	105
5.1.2.	Strukturalne słabości gospodarki	109
5.2.	Bilans płatniczy i zadłużenie zagraniczne	111
5.3.	Bezpośrednie przyczyny, przebieg i skutki kryzysu walutowego ..	113
5.3.1.	Załamanie się zaufania inwestorów do skuteczności działań koreańskich władz monetarnych	113
5.3.2.	Przebieg kryzysu	115

5.3.3.	Wpływ kryzysu na system bankowy i gospodarkę	117
5.4.	Zmiany w polityce gospodarczej	118
5.5.	Podsumowanie	121
6.	Indonezja (Ryszard Piasecki)	125
6.1.	Polityka liberalizowania i otwierania się gospodarki na wymianę	125
6.2.	Sytuacja w okresie poprzedzającym kryzys walutowy	127
6.3.	Kryzys walutowy	129
6.3.1.	Bezpośrednie przyczyny wybuchu kryzysu i jego przebieg	129
6.3.2.	Środki zaradcze	131
6.3.3.	Przekształcenie się kryzysu walutowego w kryzys gospodarczy i społeczno-polityczny	133
6.4.	Podsumowanie	134
7.	Rosja (Andrzej Sławiński)	137
7.1.	Polityka stabilizacyjna	137
7.1.1.	Podjęcie restrykcyjnej polityki pieniężnej	138
7.1.2.	Przejsięcie do bezinflacyjnego finansowania deficytu budżetowego	139
7.1.3.	Realna aprecjacja i ustabilizowanie rubla	140
7.1.4.	Efekty i koszty polityki stabilizacyjnej	141
7.2.	Pogorszenie się sytuacji w gospodarce i bilansie płatniczym	142
7.2.1.	Następstwa kryzysów walutowych w Azji Południowo- Wschodniej	142
7.2.2.	Przyczyny odstąpienia od zamiaru uelastycznienia kursu rubla	143
7.2.3.	Wydarzenia poprzedzające wybuch kryzysu	144
7.3.	Kryzys walutowy	145
7.3.1.	Załamanie się rynku GKO	145
7.3.2.	Załamanie się rynku NDF	147
7.4.	Kryzys bankowy	149
7.4.1.	Przyczyny niemożności uratowania rosyjskich banków	149
7.4.2.	Bankructwa banków jako konsekwencja słabości nadzoru bankowego	151
7.5.	Podsumowanie	153
8.	Brazylia (Ryszard Piasecki)	157
8.1.	Zmiany w polityce gospodarczej	157
8.1.1.	Liberalizacja i otwieranie gospodarki na wymianę	157
8.1.2.	Plan Real	161
8.1.3.	Efekty polityki stabilizacyjnej	162

8.2. Wydarzenia poprzedzające wybuch kryzysu walutowego	164
8.2.1. Odływ kapitału w następstwie kryzysów w Azji Południowo-Wschodniej	164
8.2.2. Odływ kapitału w następstwie kryzysu w Rosji	166
8.3. Kryzys walutowy	166
8.3.1. Przyczyny i przebieg kryzysu	166
8.3.2. Polityka wychodzenia z kryzysu	169
8.4. Zagrożenia dla dalszego wzrostu	170
8.5. Podsumowanie	172
9. Wnioski z kryzysów walutowych w krajach wschodzących (<i>Witold Malecki, Andrzej Sławiński</i>)	175
9.1. Czynniki zwiększające ryzyko wybuchu kryzysu walutowego	175
9.1.1. Podejmowanie nadmiernego ryzyka na szczeblu makro ...	176
9.1.2. Nieefektywne zarządzanie na szczeblu mikro	180
9.2. Przenoszenie się zjawisk kryzysowych w skali międzynarodowej	183
9.3. Wskaźniki ryzyka wybuchu kryzysu walutowego	186
9.4. Zapoczątkowanie nowego etapu reformy międzynarodowego systemu finansowego	188
9.4.1. Zapobieganie kryzysom walutowym	188
9.4.2. Łagodzenie przebiegu kryzysów	191
9.5. Przyczyny rozpowszechnienia się zmiennych kursów walutowych	195
9.5.1. Niemożność obrony kursu stałego przed atakiem spekulacyjnym	195
9.5.2. Zmniejszenie się ryzyka ataku spekulacyjnego w warunkach stosowania kursu zmiennego	196
9.5.3. Większa autonomia polityki pieniężnej	198
9.6. Izby walutowe i dolaryzacja	199
9.7. Podsumowanie	200
10. Wnioski dla Polski (<i>Andrzej Sławiński, Witold Malecki</i>)	203
10.1. Czynniki ryzyka	203
10.2. Polityka kursowa	207
10.2.1. Ewolucja mechanizmu kursowego	207
10.2.2. Doświadczenia pierwszych dwóch lat stosowania kursu zmiennego	210
10.3. Odporność krajowego systemu finansowego	214
10.4. Problem wyboru mechanizmu kursowego	216
Literatura	221